

Klankbordgroep Omgevingsvisie

Eerste bijeenkomst, 9 juni 2021

Deelnemers:

- Simone Diegenbach, voorzitter, landschapsarchitect, overtuigd dat meer betrokkenheid vanuit de maatschappij leidt tot meer participatie en draagvlak.
  - Frans Kwantes, lid kerngroep HOP 2040: het samenwerkingsverband van Hilversumse bewonersorganisaties, voortgekomen als reactie op het MRA-initiatief van 2020. Vinger aan de pols.
  - Wilco Witte, directeur De Vorstin, vertegenwoordiger cultuursector, bestuur Stadsfonds
  - René Karman, rector Roland Holstcollege, wil jongeren laten meedenken over toekomst van hun stad.
  - Houriya Harrane, Versa Welzijnsorganisatie, community builder, aanspreekpunt wijken.
  - Aernoud Olde, Hilversum 100 werkgroep energietransitie, actieve bewonersorganisatie die streeft naar verduurzaming en een circulaire samenleving. Lid stuurgroep HOP 2040.
  - Anne Oosterbaan, directeur Alliantie Gooi&Vechtstreek, sociale-/middensegmenthuurders en woningzoekenden.
  - Eva Froger, werkgroep Hilversum100. Energietransitie. Natuur in en om de stad. Verbinder.
  - Hans Haselager, sportoverleg, voorzitter van enkele sportverenigingen.
  - Quido Schaafsma, bestuur ondernemersvereniging BV Hilversum, platform economieoverleg.
  - Norman Vervat, kunsthistoricus, Heemschut en Cuypergenootschap, behoud van historische gebouwen in Hilversum.
  - Idsert Wouda, ambulante jeugd/jongerenwerker bij Versa, brug tussen systeem- en leefwereld, projectleider buurtbus die voor dit participatieproces wordt ingezet.
  - Jasper Etten, IDBVV, architectuur en democratisering, ziet zijn rol tussen die leefwerelden
  - Tanja den Broeder, IDBVV, regierol in participatieproces
  - Jolai van der Vegt, projectleider
  - Daniëlle Wijnen, communicatieadviseur Omgevingsvisie
  - Eric Bakker, ambtelijk opdrachtgever, werkt nauw samen met wethouder Voorink en met Jolai
  - Barbara den Hartogh, notulist
- Afwezig:*
- Floris Voorink, wethouder
  - Marileen Fabels, broedplaats Vonk

Korte uitleg

Dit participatietraject past in de aanloop naar de nieuwe Omgevingswet, die per 1 juli 2022 van kracht wordt. Eén van de instrumenten daarin is de Omgevingsvisie: een integrale lange termijnvisie voor alle gemeenten, de provincies en het rijk. Naast ruimtelijke ordening gaat het daarbij ook om andere onderwerpen die daarmee verbonden zijn, zoals duurzaamheid, sociaal domein, wonen, werken, groen en cultuur. De wet moet voorts het instrument worden waarlangs nieuwe initiatieven en ontwikkelingen in samenwerking goed getoetst kunnen worden. Voor Hilversum is als stip op de horizon gekozen 2040.

Participatie

Het integrale gesprek met de inwoners is binnen de Omgevingswet een belangrijk onderdeel. Het bureau IDBVV is gevraagd de regie te nemen om juist de samenwerking tussen de samenleving en de gemeente in te richten. Eerst is een pva door de raad vastgesteld, vervolgens is er een analyse gemaakt van onderwerpen die belangrijk zijn voor de omgevingsvisie.

Er is voor gekozen om een brede maatschappelijke klankbordgroep bijeen te roepen die kan meedenken vanuit een bepaald belang en kan aangeven of de inwoners goed bereikt worden in het participatieproces. Ook is gezocht naar mensen die verbinding kunnen leggen in de stad en met elkaar en die daardoor vaak een belangrijke rol hebben in de samenleving. De klankbordgroep monitort het proces, maar bewaakt ook dat dit wordt uitgevoerd conform de destijds gemaakte afspraken.

In dat proces wordt toegewerkt naar één of meerdere denkrichtingen die begin 2022 aan de raad worden voorgelegd. Wat er uit de participatie komt wordt uiteindelijk als zwaarwegend advies meegenomen in de bestuurlijke besluitvorming.

Het begin: de markt op

Vandaag was ook de kick off van het participatietraject op de markt in Hilversum. Er was verrassend veel belangstelling.

Er werden 38 uitgebreide gesprekken gevoerd, formulieren ingevuld, 250 korte gesprekjes gehouden en veel flyers overhandigd. Vanuit de marktbezoekers kwamen spontane, enthousiaste reacties, maar ook kritische geluiden. Verkeer, bereikbaarheid, verduurzaming, klimaat, ouderen, jongeren, leefbaarheid, fietsen en fiets parkeren, gebrek aan betaalbare woningen, behoud van groen, verrommeling van de stad waren thema's die de revue passeerden.

Participatietraject in bijlage

In de bijlage informatie over enkele achterliggende gedachtes, de data van de verschillende sessies, de thema's, het platform etc. Tussendoor zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de voortgang en de ontwikkelingen.

Atelier van de toekomst: vanaf 23 augustus

In dit fysieke atelier wordt direct na de zomervakantie alle input integraal verwerkt en in de weken die volgen gecomprimeerd tot één of meerdere denkrichtingen. In oktober zal worden aangegeven hoe die richtingen geborgd kunnen worden in het vervolgproces. In november vindt de evaluatie plaats.

Reacties Klankbordgroep (Kbg)

Houriya: hoe bereik je iedereen? Hoe maak je het voor de niet-zo betrokken, misschien minder mondige doorsnee Hilversummer concreet, laagdrempelig, toegankelijk, leuk en aantrekkelijk genoeg om aan te haken? Voorts: hoe vindt de terugkoppeling plaats? Wat zijn de tussenstappen?

Jasper: mensen bereiken en betrekken is de kernopgaaf voor IDBVV, maar wie is 'iedereen'? IDBVV hanteert het uitgangspunt: op allerlei manieren zoveel mogelijk mensen in Hilversum bereiken. De

volgende vraag is dan: wanneer is zoveel mogelijk dan goed genoeg? De ambitie is, om 2 x zoveel mensen te bereiken als vorige keer.

De terugkoppeling is zeker nog een punt van aandacht. > > Komt terug in een vervolgbespreking.

De Kbg kan daarin zeker een rol van betekenis spelen: vanwege hun kennis en ervaring kunnen de leden met een bredere blik uitstijgen boven het eigen belang en het belang van de eigen omgeving. Zij worden geacht van gevoeligheden in de samenleving te kunnen signaleren en oplossingen te helpen aandragen.

Tanja: de flyer wordt ingevoegd bij de Gooi en Eembode, in alle woningen valt binnenkort een brief op de mat. Verder wordt goed bewaakt dat het platform continu bereikbaar is zodat mensen daar een reactie kunnen achterlaten. Iedereen kan daar op een goede, laagdrempelige manier een bijdrage leveren.

Houriya: hoe zorg je ervoor dat de mensen die bereikt worden ook aangehaakt blijven? Er moet iets te behalen zijn.

Afgesproken wordt dat de klankbordgroep gaandeweg zal bewaken of het bereik voldoende is. Punt komt ter bespreking nog een keer terug.

Anne denkt dat de gemeente in het complexe, brede veld van deze Omgevingsvisie aan de Kbg ook concrete vragen zou kunnen stellen, zodat men elkaar wederzijds kan helpen. Het is lastig om dit klein te houden, wat toch het streven is naar de bewoners. Hoe krijg je die grote afstand in de dagelijkse praktijk bij elkaar? Hoe kan de veelheid aan kennis en expertise die in deze Kbg zit goed gebruiken?

Tanja heeft op de markt gemerkt dat het eigenlijk heel eenvoudig is om een goed gesprek te voeren: mensen hebben visies op de toekomst van de stad, dragen de geschiedenis in zich, denken positief mee. Zij heeft er alle vertrouwen in het vervolg.

Wilco vraagt zich af of de mensen in juni en juli wel bezig zijn met het onderwerp 'omgevingsvisie'. Daaruit voortvloeiend: is het reëel om te denken dat er veel mensen worden bereikt en dat er voldoende kwalitatieve gesprekken gevoerd kunnen worden? Ook hij vraagt zich af hoe de Kbg dat in de gaten kan houden. Is er een strategie om via sleutelfiguren grotere groepen mensen te bereiken?

Tanja: naar sleutelfiguren in de wijk wordt intensief gezocht. Het platform zorgt ervoor dat alle bijdragen permanent in beeld zijn. Die worden ook deel van de expositie, van de denkrichting(en), van de programma's in het atelier. Artificial Intelligence wordt ingezet om alles te ordenen en met elkaar te verbinden. Het platform is te vinden onder www.hilversum2040.nl

Quido constateert dat er deze zomer wel erg veel sessies in een korte tijd moeten plaatsvinden. Hij denkt dat veel ondernemers niet bereikt zullen worden door de tijdstippen waarop de bus in de wijk verschijnt en de sessies worden gehouden. Die ondernemers zouden wellicht te bereiken zijn door de bus 'spreekuur' te laten houden op bedrijventerreinen. Quido wil meehelpen aan de verspreiding van de locaties en tijden.

Tanja neemt dat voorstel mee. De ondernemers kunnen overigens altijd via het interactieve platform een bijdrage geven.

Frans verwijst naar het pva en stelt dat het nu al misgaat. Fase 1 staat voor informeren, mobiliseren en mensen laten zien waar Hilversum staat. Fase 2 is de participatie. Echter: de fase van mobiliseren

valt samen met participatie: die twee zijn in elkaar geschoven. In juni moeten mensen geïnformeerd, gemobiliseerd en betrokken worden en tegelijk moeten ze op inhoud gaan participeren.

Hij constateert dat op de eerder gestelde vraag hoe dat moet in de praktijk tot dusver geen antwoord is gekomen. Nu is er weer sprake van dat er nog een brief zal worden gestuurd. M.a.w.: de mobilisatie moet nog op gang komen. Zijn advies: geef dat de tijd en laat de feitelijke participatie pas na de zomer van start gaan. Hij heeft nog niemand gesproken die voor vandaag iets had gehoord over wat er speelt.

M.a.w. spreker heeft grote bezwaren tegen het houden van inhoudelijke of thematische sessies in de maanden juni en juli, omdat daardoor zeker mensen niet worden bereikt en er geen sprake kan zijn van een betekenisvolle participatie.

Peter van Dulst (HAP) heeft om die reden afgehaakt bij de Kbg. Frans geeft nu al aan dat hij om dezelfde reden wellicht ook af zal haken. De voorbereiding schiet duidelijk tekort.

Tanja begrijpt het signaal, maar wijst naar de uiteenzetting die is gegeven in het plan van aanpak dat al enige tijd rouleert. Daarin staat ook het tijdsplan opgenomen.

Voorzitter Simone Diegenbach vraagt of er in de vervolvergadering van de Kbg op 8 juli al een beeld kan worden gegeven van wie er bereikt zijn en wat er uit de eerste sessies is gekomen?

Frans is van mening dat, als hierover geen aantoonbare aantallen kunnen worden gegeven, de planning moet worden opgeschoven.

Hans zou dan ook graag zien of er misschien een aantal verbeterpunten zijn aangebracht.

Jasper herinnert aan de recent gemaakte afspraak met de werkgroep HOP om na de eerste opwarmronde met elkaar te kijken in welke wijk iets is gemist of anders had gemoeten. Daarvoor zal dan in het Atelier van de Toekomst nog ruimte zijn, waarna besloten kan worden tot een aanvullend programma voor de betreffende wijk(en).

Frans is van mening dat dit punt daarmee niet is opgelost. De omgevingsvisie wordt in een onvoorbereide groep gegooid met de vraag zich daar een mening over te vormen. De planning lijkt een doelstelling op zich te worden. De aanpak deugt niet.

De voorzitter trekt uit de voorgaande bijdragen de conclusie dat er sprake is van een breed gedeelde zorg: wordt iedereen bereikt? Hoe? Komen alle doelgroepen aan bod?

Een andere constatering is, dat er vanuit de Kbg bereidheid is om mee te helpen.

Aernoud begrijpt de weerstand vanuit de HOP en adviseert die niet te onderschatten. Zelf heeft hij de ervaring dat mensen, die 's avonds de deur niet meer uitgaan, nu juist wel zullen komen.

Hij vraagt tot wanneer de mensen nog hun visie en bijdragen meegeven zodat die ook echt meegenomen worden bij het verwoorden van de denkrichtingen?

Hij had op de markt een gesprek met een mevrouw die niet wilde meewerken, omdat zij bij een eerdere gelegenheid nooit iets had terug gehoord op haar inbreng. Het is denkbaar dat er meer mensen met dergelijk oud zeer zitten.

Eric kan zich geheel vinden in het woord 'opwarmronde' als kern van waar het proces zich bevindt. Het gaat er nu om mensen te mobiliseren, met hen in gesprek te gaan en vanuit dat proces te leren.

Als het overeengekomen tijdspad veranderd moet worden zal dat geen bezwaar zijn. Op 8 juli zullen de ervaringen worden gedeeld.

Tanja wijst er nogmaals op dat alle inbreng is terug te vinden op het interactief platform. Daarop kunnen mensen ook elkaars ideeën waarderen.

Frans ziet mogelijkheden om buiten fysiek te gaan vergaderen nu corona op de terugtocht is.

Wilco wil weten of deze groep een mandaat heeft en of er een veto kan worden uitgesproken. Zijn verwachting was dat deze groep meer als een raad van advies zou worden gezien, met een toezichthoudende rol.

Voorzitter Simone vat de belangrijkste zaken uit deze vergadering samen:

- Hoe bereik je iedereen?
- De planning in de vakantieperiode.
- Aanbod voor hulp uit deze Kgb.
- Na de vakantie op bepaalde punten terugkomen.
- Met de bus naar verschillende bedrijventerreinen.
- Hoe borg je de kennis die hier aanwezig is?
- Hoe borg je de inbreng van de inwoners?
- Hoe zal de terugkoppeling verlopen?
- Verduidelijking rol van de Kbg: adviserend? Mandaat?

Los daarvan: is deze groep niet veel te groot om te kunnen samenwerken?

Anne vindt het lastig om binnen zo'n grote groep interactief een goede inbreng te hebben.

Op de vraag wie er nog gemist worden:

- Vertegenwoordiging van ondernemers uit diverse aandachtsgebieden,
- senioren,
- mensen met een niet-westerse achtergrond,
- de gewone Hilversummer die niet direct een achterban vertegenwoordigt
- iemand uit de LHBTI-community
- expats

Namen zijn welkom, doorgeven aan Jolai.

Opmerking:

- Thema's zijn 10 x vertegenwoordigd, belangen slechts 2x.

Op 8 juli staat de Kbg en gelijktijdig een wijk sessie.

- Oplossen na inventarisatie (Jolai en Eric)

Voor de volgende vergadering: de actie/aandachtspunten memoreren

Voorzitter Simone bedankt iedere deelnemer voor diens aandacht en inbreng en sluit de vergadering.